

SÈRIE 3

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Maragall va concebre les dues seccions principals de *Visions & Cants* com a espais per a la construcció d'una poesia en què s'encarnés una visió del món que dona una importància cabdal a l'exaltació de la vida i del gaudi vital en plenitud. La composició dels poemes coincideix en el temps amb el seu interès per la filosofia de Friedrich Nietzsche, que Maragall introduí a Espanya. (0,25 punts)
- (b) A les «Visions», tots els personatges es caracteritzen per l'individualisme, l'acció, l'aferrament a la terra i un excés vital que els du a contravenir les lleis socials i morals. L'exemple més clar és el personatge d'Arnau a «El comte Arnau»: vol ser un superhome i superar les limitacions de la humanitat per viure eternament; Maragall incorpora, aquí, les idees de Friedrich Nietzsche sobre el superhome i la voluntat de poder. L'altre exemple significatiu és el bandoler Serrallonga («La fi d'en Serrallonga»), que es presenta havent comès els set pecats capitals com a manifestació de l'apassionament vital (sobretot, pel que fa a l'amor). (0,75 punts)
- (c) A la secció «Intermezzo», que repassa el pas de les estacions i les festes religioses, hi ha poemes vitalistes. Per exemple, a «En la mort d'un jove», Maragall hi concentra les idees del vitalisme a través del vocabulari («lluïtador», «hèroe», «lluïta», «força», «guerres», «corones») i de l'autoconfiança de l'heroi, que somriu de la seva força; l'heroisme, la lluita i la guerra hi representen la joventut. Altres poemes de la secció contraposen valors: a «Dimecres de cendra», la cendra de la penitència i la renúncia s'oposa a la joventut i al goig de la sexualitat latent; a «Després de la tempestat», la turbulència de la tempesta és la condició per al gaudi ple de la vida. (0,75 punts)
- (d) Els «Cants» de la darrera secció són per definició un cant col·lectiu. En general, la majoria de poemes de la secció exalta els valors de la joventut i la vida, i els valors d'afirmació col·lectiva propis del catalanisme. Alguns temes són l'elogi de l'alegria i l'energia juvenils («Cant dels joves»), la necessitat del trasbals col·lectiu que purifica, com una tempesta («Cant dels joves»), el menyspreu del passat («Cant dels joves», «Cant de maig», «Cant de novembre»), el gaudi de cada moment de la vida («Cant de novembre»),

l'elogi de la vida entesa com a lluita («La sardana», «Cant dels joves», «Cant de maig», «Cant de novembre») i de la força individual i col·lectiva («Cant de la senyera»). Els «Cants de la guerra», en canvi, contraposen la mort a què Espanya aboca els seus homes joves a la vida latent (la sang jove), que s'ha d'obrir a allò que exalta i vivifica: el mar, el cel. S'associen al vitalisme les imatges d'alba, llum, primavera, tempesta, foc, festa, combat, soldats, crits o cants. (0,75 punts)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

2.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El Clown no és d'enlloc, no té pares ni pàtria coneguts, se situa als marges de la societat establerta i és un defensor de la llibertat de pensament i d'actuació. És intel·ligent, de paraula fàcil, irònic, capaç de burlar-se de si mateix, i que no es doblega pels aspectes més materialistes de l'existència (n'és un exemple, el desenllaç de l'obra). És el defensor de les causes justes i, sobretot, ambaixador de la Bellesa: és el «sacerdot de l'art». La seva funció en el món modern és portar «bàlsam i consol» a una societat «materialista i prosaica» (tal com Rusiñol no es cansa de dir en els seus discursos a les festes modernistes de Sitges). (1 punt)
- (b) El Clown és un dels «caminants de la terra» que Rusiñol identifica amb la figura de l'artista modernista. Personifica la concepció que Rusiñol té de l'intel·lectual modernista, una concepció idealitzada de la seva vida lliure. És el representant més significat de l'artista —la poesia— en oposició a la societat burgesa —la prosa—, que no entén el seu art i, consegüentment, resta en una posició minoritària i elitista. El Clown s'identifica també amb les «cigales» de l'obra dramàtica *Cigales i formigues* (1901), mentre les «formigues» representen la prosa, el materialisme i la societat burgesa que l'artista modernista (el Clown) es proposa de desvetllar i, en definitiva, regenerar. (1,5 punts)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

3.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Els dos triangles giren al voltant de Laura. El primer, el formen Laura, el seu marit Tomàs de Muntanyola i Pere Gifreda; en el segon, Laura i la seva cunyada Teresa Muntanyola es disputen l'amor de Pere Gifreda. (0,5 punts)
- (b) El primer és el triangle amorós clàssic de l'adulteri (la dona, el marit i l'amant) que Llor hereta del model narratiu d'*Anna Karènina* de Lev Tolstoi, *Madame Bovary* de Gustave Flaubert, o *La Regenta* de Leopoldo Alas, Clarín. Laura representa la dona que, per la seva educació d'arrel romàntica, ha idealitzat l'amor i el matrimoni i no ha trobat en el marit allò que hi cercava; ben al contrari, Tomàs és un home rude i primitiu que no aprecia la sensibilitat de Laura. Allunyats Laura i Tomàs, sobretot després de la mort de la filla, Laura cerca l'amor en Pere Gifreda, però també fracassa perquè ha idealitzat sense fonaments aquesta relació. (1 punt)
- (c) En el segon, Teresa s'havia enamorat d'en Pere Gifreda quan aquest era un adolescent i ella ja una dona soltera, i sempre havia reprimat aquest amor. En intuir que Laura també n'està enamorada, es desferma la seva enveja i ordeix un pla per calumniar Laura escampant el rumor de l'adulteri i després la reclou a les Aulines. Teresa acaba declarant obertament la seva passió i proposant a Laura un tracte: tindrà llibertat per a relacionar-se amb qualsevol home, a canvi de reservar-li a ella «el meu Pere». (1 punt)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

4

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand:

- (a) Diu que la novel·la comença el 1899 amb el naixement de Carola Milà i es tanca el 1968, quan el turisme ha canviat les formes de vida a Mallorca, on la protagonista es retira i comença a escriure la seva novel·la. (0,5 punts)
- (b) Explica quatre dels següents fets històrics en relació amb aquestes quatre etapes de la biografia de Carola Milà: (1) La infantesa de Carola: corre paral·lela, sobretot, als conflictes entre treballadors de les fàbriques —anarquistes— i els amos, amb referències a fets com la Setmana Tràgica o l'atemptat a la revista Cu-cut!. (2) Durant la joventut, fins al casament, veiem sobretot el pistolerisme, la dictadura de Primo de Rivera i la segona República, i els ambients socials de la burgesia. (3) La maduresa correspon al període de la revolució i la guerra civil de 1936-1939, durant la qual la família Plans fuig a Sant Sebastià i Carola s'enamora d'un milicià i converteix la casa confiscada en una hospital de guerra. (4) La darrera part de la vida de Carola (vida amb els Plans, i fugida a París) transcorre durant la postguerra i el franquisme, amb el teló de fons de la Segona Guerra Mundial i les seves conseqüències; s'hi fa referència també a les revoltes del maig de 1968 a París. (0,5 punts per cada esdeveniment)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els tres punts assignats al comentari de contingut es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir si:

- (a) Situa el fragment a la segona part de l'obra, després que els dos germans enfrontats per la voluntat d'ocupar el poder de Tebes, Etèocles i Polinices, s'hagin mort l'un a l'altre davant l'última porta de la ciutat, i just quan Antígona, acompanyada per la seva germana Ismene, avança de nit pel bosc per enterrar el cos del seu germà Polinices, que la llei dictada per Creont, el nou rei, havia obligat a deixar insepult com a càstig per rebel·lió (1 punt).
- (b) Explica que el valor del fragment gira sobretot entorn del xoc dialèctic entre la legitimitat de les lleis divines, que Espriu associa a l'ètica de la dignitat humana (perdó, respecte, amor fraternal), i les lleis humanes, basades en els principis civils i que estan, doncs, condicionades pels interessos polítics (1 punt). En aquest sentit, Tirèsias, l'endeví cec, culpa Polinices de la guerra i opta per obeir Creont, mentre que Antígona, conscient de la fatalitat de la nissaga a què pertany, assumeix el sacrifici com a manifestació catàrtica de l'amor i del perdó (1 punt). Es valorarà positivament que l'examinand proposa una interpretació de l'actitud del pigall Eumolp.

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut de la resposta.

2

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'estudiant tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

- (a) Explica que és un poema d'iniciació, de canvi, de transformació. Ho demostra l'afirmació rotunda de les determinacions temporals en el primer vers: «avui» i la data clau «vint-i-u de desembre»: és el solstici d'hivern, que marca el final i alhora l'inici d'una nova vida, que comença amb una mirada nova i neta sobre la realitat. El segon vers detalla l'única acció del jo poètic: sortir al balcó, que representa l'obertura al món després de molts dies de reclusió (v. 10) a causa del malestar provocat per l'amor (v. 11). Un altre detall fonamental és la pluja que amaina (v. 3), que és un element de renovació i purificació. (1,25 punts)
- (b) Explica el contrast entre el jo poètic, que fins ara ha estat reclòs i trasbalsat, i la imatge del balcó i de les plantes que hi sobreviuen. L'enumeració de «testos, olles i pots / de conserva» i de vuit plantes diferents de naturalesa humil i quotidiana vol evocar un petit univers de vida senzilla, quotidiana i alegre malgrat l'abandó, i la capacitat del jo poètic de valorar la vida en allò més immediat i senzill. Es valorarà especialment la capacitat de l'estudiant de vincular el balcó (espai urbà, quotidià i femení) amb el motiu del «jardí abandonat» i de remarcar l'actualització que fa Marçal d'un tòpic del decadentisme. (1,25 punts)
- (c) Constata que el poema està format per onze versos en vers lliure, sense regularitat mètrica ni rima, i relaciona la llibertat mètrica del poema i de la secció a la qual pertany amb l'element quotidià i la sensació d'alliberament que el contingut del poema evoca. (0,5 punts)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut de la resposta.